

Плагіат та самоплагіат у науковій діяльності

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та правил, яких повинні дотримуватися учасники освітнього і наукового процесу.

Основні принципи:

- ✓ Чесність — подання лише власних результатів дослідження
- ✓ Прозорість — коректне зазначення використаних джерел
- ✓ Відповідальність — відповідальність за достовірність результатів
- ✓ Об'єктивність — неупереджене представлення даних
- ✓ Повага до авторського права — визнання внеску інших дослідників

Порушення академічної доброчесності включають:

- ✓ Плагіат
- ✓ Самоплагіат
- ✓ Фабрикацію даних
- ✓ Фальсифікацію результатів
- ✓ Списування

Плагіат — це привласнення авторства чужих ідей, текстів, результатів досліджень або інших об'єктів інтелектуальної власності без належного посилання на джерело

- ✓ Прямий (дослівний) плагіат — копіювання тексту без лапок і посилання
- ✓ Прихований плагіат — незначне редагування або заміна слів без посилання
- ✓ Плагіат ідей — використання чужої концепції без зазначення автора
- ✓ Плагіат даних — використання чужих таблиць, графіків, ілюстрацій без дозволу або посилання
- ✓ Перекладний плагіат — переклад чужої роботи без посилання

Відповідно до рекомендацій Committee on Publication Ethics, будь-яке використання чужого матеріалу без належного цитування є порушенням публікаційної етики.

Приклади плагіату

Копіювання тексту зі статей чи книг

- Дослівне перенесення абзаців без лапок та посилання на автора.

Використання чужих таблиць, графіків або схем без посилання

- Наприклад, вставка таблиці з іншої публікації як власної.

Переклад чужої роботи без вказівки джерела

- Переклад тексту іноземною мовою та подання його як власного.

Неоцитоване перефразування

- Зміна кількох слів або порядку речень, але зберігається ідея оригіналу без посилання.

Використання матеріалів з Інтернету без належного оформлення

- Копіювання текстів з сайтів, блогів чи Вікіпедії без цитування.

Самоплагіат — це повторне використання власних раніше опублікованих матеріалів без належного посилання на джерело

Основні форми самоплагіату:

- **Повторна публікація тієї ж статті в іншому журналі**
 - Подання одних і тих самих результатів як нових.
- **Повторне використання тексту дисертації або попередньої роботи**
 - Копіювання абзаців без посилання на власну попередню роботу.
- **Перенесення власних таблиць, графіків або ілюстрацій**
 - Використання матеріалів з минулих публікацій без зазначення джерела.
- **Подання одних і тих же даних у різних статтях**
 - Штучне збільшення кількості публікацій.

Наслідки самоплагіату для науки та автора:

Введення в оману наукової спільноти

Подання раніше опублікованих результатів як нових.

Штучне збільшення кількості публікацій

Формальне нарощування кількості статей без додаткової новизни.

Порушення авторського права видавця

Повторне використання матеріалів може суперечити умовам ліцензії видавця.

Порушення етичних норм

Порушення принципів академічної доброчесності та етики публікацій.

Згідно рекомендацій Committee on Publication Ethics, повторне використання тексту без посилання є порушенням публікаційної етики.

Важливі моменти щодо відсотка схожості тексту:

•Відсоток схожості ≠ автоматично плагіат

- Системи перевірки можуть виявляти збіги у цитатах, термінах, методах.

•Важливий аналіз змісту

- Необхідно оцінювати, чи є текст запозиченим, чи це повторення загальновідомих фактів або технічних термінів.

•Допустимий рівень залежить від галузі та журналу

- Деякі журнали допускають невелику частку збігів (наприклад, 10–15%) для методичних описів чи цитат.

Самоцитування — це посилання на власні попередні роботи у новій публікації

Важливі аспекти:

Правильне самоцитування дозволяє:

- ✓ показати розвиток дослідження;
- ✓ уникнути повторення матеріалів без посилання;
- ✓ демонструвати власний внесок у наукову область.

Неправильне самоцитування може бути проблемою:

- ✓ надмірне посилання на власні роботи для штучного збільшення числа цитувань;
- ✓ використання попередніх текстів без посилання (самоплагіат).

Рекомендації:

- ✓ посилатися на власні публікації там, де це релевантно;
- ✓ чітко вказувати, що матеріал частково використаний з попередньої роботи;
- ✓ уникати надмірного повторення тексту.

CORE — це міжнародна платформа для збору, пошуку та аналізу відкритих наукових публікацій

Основні функції:

Інтеграція інституційних репозиторіїв

Об'єднує публікації університетів та наукових установ у єдиний відкритий доступ.

Доступ до наукових даних та текстів

Дослідники можуть швидко знаходити релевантні статті, монографії та препринти.

Підтримка відкритої науки (Open Science)

Забезпечує прозорість досліджень та поширення знань без бар'єрів.

Інструмент для виявлення плагіату та самоплагіату

Служить джерелом для систем перевірки текстів на збіги, зокрема при поданні статей у журнали.

дякую за
увагу!

Софія Жеребчук

Scopus ID: 57563572700

<https://orcid.org/0000-0002-0212-7107>

zerebcuksofia@gmail.com